

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЕНЕРГЕТИКЕ,
РАЗВОЈА И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Бр/№: 353-01-00635/2012-02
Датум/Date: 18.03.2014.године

На основу члана 15. став 4. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине (Службени гласник РС, број 135/2004) и члана 192. Закона о општем управном поступку (Службени лист СРЈ, број 33/97 и Службени гласник РС, број 31/01 и 30/10), а решавајући по захтеву оператера „Железара Смедерево“ д.о.о.-огранак Шабац, Улица Хајдук Вељкова бб, Шабац, за издавање интегрисане дозволе, број 3, од 02.04.2012. године, Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине доноси

РЕШЕЊЕ

о издавању интегрисане дозволе

Издаје се интегрисана дозвола рег. број 3 оператеру „Железара Смедерево“ д.о.о.-огранак Шабац, за рад целокупног постројења и обављање активности производње белог лима на локацији катастарске парцеле бр.: 6915/95 и 6915/90 КО Шабац, општина Шабац, и утврђује следеће, и то:

I ОПШТИ ПОДАЦИ

1. Општи подаци о интегрисаној дозволи

Интегрисана дозвола рег.број 3 издаје се оператеру „Железара Смедерево“ д.о.о.-огранак Шабац, из Шапца, сходно Закону о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне (Сл.Гласник РС, бр. 135/04), Уредби о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола (Службени гласник РС, бр.84/05), Правилнику о садржини и изгледу интегрисане дозволе (Службени гласник РС, бр.30/06), Уредби о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима (Службени гласник РС, бр.84/05) и Уредби о критеријумима за одређивање најбољих доступних техника, за примену стандарда квалитета животне средине и одређивање граничних вредности емисија у интегрисаној дозволи (Службени гласник РС, бр.84/05).

Сходно горе наведеној Уредби о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола (Службени гласник РС, бр.84/05), „Железара Смедерево“ д.о.о.-огранак Шабац, припада постројењима и активностима за које се издаје интегрисана дозвола и то дефинисана под тачком 2. производња и прерада метала, подтачка 2.6 Постројења за површинску обраду метала и пластичних материјала коришћењем електролитичких или хемијских процеса, где запремина каде за третман прелази 30m³.

У складу са тим „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, обратила се надлежном органу, Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине, за издавање интегрисане дозволе.

2. Општи подаци о постројењу

Постројење за производњу белог лима „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, налази се на катастарским парцелама бр.: 6915/95 и 6915/90 КО Шабац, општина Шабац.

„Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац бави се производњом белог лима у котуру и пакету. Пројектовани капацитет постројења износи 150.000 t белог лима годишње и тај капацитет се покушава испунити 100% у зависности од потражње.

Број запослених у „Железари Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац је 364. Процес производње обавља се у три смене.

3. Напомена о поверљивости података и информација

На основу члана 9. став 1. тачка 10. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“, број 135/04) „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац је уз захтев за добијање интегрисане дозволе доставила надлежном органу Изјаву којом се потврђује да су информације садржане у захтеву истините, тачне, потпуне и доступне јавности, број 221 од 16.05.2013.године. Овом изјавом потврђено је да јавност има приступ захтеву за издавање интегрисане дозволе у целини.

4. Информација о усаглашености

Захтев за добијање интегрисане дозволе, број 353-01-00635/2012-02, који је поднео оператер „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, из Шапца, у складу је са одредбама Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“, број 135/04), Правилником о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени гласник РС“, број 36/06) и Уредбом о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима („Службени гласник РС“, број 84/05). Захтев за добијање интегрисане дозволе садржи све податке прописане Законом. Уз захтев за добијање интегрисане дозволе оператер је поднео и сву потребну документацију прописану Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

II. АКТИВНОСТ ЗА КОЈУ ЈЕ ЗАХТЕВ ПОДНЕТ И ОЦЕНА ЗАХТЕВА

1. Кратак опис активности за коју је захтев поднет

Фабрика „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, производи финални производ – бели лим, који у облику котура или табли иде у прераду за коначну примену, купцу. Процес производње белог лима у „Железари Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, обухвата следеће технолошке поступке:

1. Допрема и припрема котурова хладноваљане траке за калајисање
2. Калајисање хладно ваљаног лима
3. Сечење котурова белог лима
4. Паковање и отпрема готовог производа

Основна сировина за производњу белог лима, хладно ваљани лим, **допрема** се из производног постројења у Смедереву. По распакивању и визуелној контроли спољашњих намотаја, котурови се преводницом пребацују на линију за електролитичко калајисање.

На улазној секцији линије за електролитичко калајисање постоје два одмотача. Један одмотач ради, а са другог се уводи трака до варилице. По завршетку предходног котура вари се крај са почетком уведеног котура и на тај начин остварује се континуиран рад процесне траке.

Припрема траке за калајисање се обавља у две фазе:

- а) Алкално чишћење траке
- б) Декапирање траке

Сврха поступка алкалног чишћења траке је да се очисти црна челична трака која је контаминирана разним опилцима и прљавштином из самог процеса производње, као и од самог уља које се користи за заштиту од корозије хладно ваљане траке. Сам процес алкалног третирања представља затворен циклус и како чини само کاریку у процесу производње чине га елементи распоређени у три осе. У доњем делу (подруму) постоје два циркулациона танка (резервоара) за алкални раствор, а горњи део овог дела чишћења (платформа) чине каде за алкално третирање уз све пратеће елементе. Трака при кретању иде наизменично по вертикали тј. преко ваљака у оба смера. Кроз ваљке се пропушта расхладна вода која их хлади. Челична трака пролази између два реда постављених електрода од челика и у односу на њих може бити анода или катода наизменично.

Алкално третирање као комплексни вид подвргавања челичне траке, одвија се у три етапе: урањање (квашење), хемијско и електрохемијско чишћење и испирање. Алкално чишћење се изводи у четири каде са електролитом и двама кадама где су постављене дизне за испирање. Од раствора који се користе за хемијско чишћење користе се средства на бази полифосфата, NaOH и адитива за квашење. Прање траке у току третирања и испирања при завршеном циклусу се изводи преко прскалица. После другог прања вода иде у сабирне канале, а одатле у сабирну јаму. Декапирање је продужни део чишћења после алкалног третирања. Наиме, сврха овог чишћења је да се одговарајућом концентрацијом H_2SO_4 утиче на металну (оксидну) површину траке, тако да се одстране ови оксиди, те да се благо изврши нагризање исте. Ова припрема у циљу добијања што чистије челичне траке (површине) позитивно се одражава на могућност успешнијег калајисања.

Електролитичко калајисање хладно ваљане траке изводи се по поступку „Feroston10“. Секција за електролитичко калајисање састоји се од 10 вертикално постављених када поређаних тако да свака тачка на траци пролази континуално кроз сваку каду, па се дебљина калајне превлаке непрестано повећава у сваком следећем пролазу кроз каде ако је када укључена. Каде су од гумираног конструкционог челика и у њима су смештени потапајући гумирани ваљци са погоном. Поред потапајућих ваљака смештени су хромирани кондукторски ваљци изнад сваке каде. Сваки кондукторски ваљак је у вези са једним гумираним ваљком за притискивања који чврсто прирубљује траку уз кондукторски ваљак, па се ти ваљци називају притисни ваљци. Струја се доводи низ кондукторски ваљак, а са ваљка она се преноси на траку, тако да она постаје катода у односу на калајне аноде које висе на шинама (мостовима) и уроњене су у електролит за калајисање. Аноде су од чистог калаја чистоће 99,975% и направљене су ливењем у калупима. Осма када служи за електролитичко калајисање, а

девета и десета када за рекулпацију електролита. У раду линије увек се држи укључена прва и осма када, а у зависности од наноса калаја укључују се и остале.

Електролит за електролитичко калајсање састоји се од фенолсулфонске киселине (FKS), раствора калајфенолсулфоната, феросулфата, Sn^{+4} у облику суспензије и адитива (ENSA).

Функција система за рекулпацију, представља спречавање или смањивање губитака електролита који је адхезивно везан за траку и са њом излази из последње каде за електрокалајсање. На излазу из рекулпације трака пролази кроз два пара ваљака за цеђење, тако да је то крајњи резултат уклањања матичног филма концентрованог електролита и његова замена разблаженим електролитом. Сушење се обавља провођењем траке кроз низ млазница са топлим ваздухом.

Након обављеног сушења врши се: диференцијално маркирање, растапање калајне превлаке, заштита калајне превлаке – пасивизација, науљивање траке и намотавање траке у котурове. Маркира се увек она страна лима са мањим наносем калаја, гумицама натопљеним 2%-ним раствором натријум-бихромата. Да би се добила сјајна, блистава површина, слична оној која се добија применом топлог калајсања, трака се загрева до температуре нешто изнад 232°C , што је тачка топљења калаја, па се нагло хлади тако да превлака очврсне пре него што дође у додир са ваљком и то се зове електро-отпорно растапање. Ради се и индукционо загревање траке у циљу што квалитетнијег растапања калајне превлаке. Затим се калајни лим подвргава електрохемијском третирању-пасивизацији, да би се спречила оксидација белог лима, тако што се он хемијским и електрохемијским путем третира у раствору натријум-бихромата чиме се спречава могућност промене боје услед оксидације. Пошто се бели лимови третирају, исперу и осуше, на њихову површину се наноси танак слој уља (електролитичко науљивање) чија је функција да сведе на минимум каснија оштећења која могу да настану абразијом.

Линија за **сечење котурова белог лима** конструисана је тако да прима котурове белог лима, разматава их, сече на одређену дужину (подешава се према захтеву купаца) и класира.

У зависности од захтева купаца, а све у циљу одржавања квалитета табли белог лима, раде се по 3 типа **паковања пакета белог лима**: паковање „R“, „T“ и „J“ за паковање лима исеченог на маказама у табле одређених димензија и паковање „E“, „U“ и „H“ за лим који се транспортује у котуровима.

2. Опис локације на којој се активност обавља

Фабрика „Железара Смедерево“ д.о.о., огранак Шабац, налази се на територији општине Шабац, на око 5km од центра града. Комплекс фабрике налази се на катастарским парцелама бр.6915/95 и 6915/90 у КО Шабац. Фабрика је лоцирана на десној обали реке Саве, 103km узводно од Београда, поред магистралног пута М-21 у источној радној индустријској зони, у непосредној близини реке Саве и Церског ободног канала који се улива у Саву у непосредној близини фабрике.

Северозападно, у непосредном суседству фабрике налазе се индустријски објекти који припадају предузећима „Зорка – обојена металургија“ и „Tikkurila“, постројење за производњу декоративних премаза. Са исте стране, поред саме ограде налазе се пружни колосеци који су повезани са железничком мрежом пруга, преко којих се фабрика снабдева неким сировинама и отпрема готов производ. Паралелно са колосецима, скоро до саме реке Саве, простире се јаловиште обојене металургије

Хемијске индустрије „Зорка“ које има утицаја на комплекс фабрике „Железаре Смедерево“ д.о.о., огранак Шабац.

Западном страном локације фабрике „Железара Смедерево“ д.о.о., огранак Шабац, пролази магистрални пут Шабац – Београд. Овим путем се фабрика снабдева са већином сировина и такође превози велики део готовог производа.

На југозападу, уз ограду се налази Ливница обојених метала, Хемијска индустрија „Зорка“ и трафостаница.

Према подацима Републичког завода за заштиту природе, на подручју које обухвата Генерални план нема званично заштићених природних добара.

Постоји низ непокретних културних добара у самом граду Шапцу, затим вредни објекти градске архитектуре чија се заштита препоручује, као и низ археолошких локалитета, о чему је оператер дао потребне спискове.

Оператер је у захтеву за издавање интегрисане дозволе, у Поглављу III.1. Локација, дао потребне податке.

3. Постојеће дозволе, одобрења и сагласности

Фабрика „Железара Смедерево“ д.о.о., огранак Шабац, поседује за све постојеће објекте одобрења за изградњу и употребне дозволе.

Уз захтев за издавање интегрисане дозволе оператер је поднео и списак пројеката за изграђено постројење, који су стављени на увид Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине приликом обиласка локације и приликом израде интегрисане дозволе.

Оператер поседује Решење о сагласности на Студију о процени опасности од хемијског удеса и од загађивања животне средине, мерама припреме и мерама за отклањање последица за Фабрику „Железара Смедерево“ д.о.о., огранак Шабац, издато од стране Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине (бр. 532-02-00055/2010-02 од 19.10.2011.године).

Оператер поседује сагласност на Пројекат заштите од пожара издату од стране Општинског секретаријата унутрашњих послова Шапца. Оператер је у току израде и прибављања сагласности на План заштите од пожара од стране Министарства унутрашњих послова за предметно постројење у складу са Законом о заштити од пожара (Службени гласник РС, број 111/2009).

Такође, оператер поседује потребан Акт о праву коришћења природних ресурса. Оператер поседује Решење о издавању водне дозволе којом се утврђује начин, услови и обим захватања и коришћења подземних вода (бунарима В-2, РВ-1 и РВ-2), припрема и довођење за потребе индустрије Фабрика „Железара Смедерево“ д.о.о., огранак Шабац, издато од стране Министарства пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде, Републичке дирекције за воде (бр. 325-04-1056/2011-07 од 14.03.2012.године).

Оператер поседује Решење о издавању водне дозволе којом се утврђује начин, услови и обим пречишћавања и испуштања отпадних вода, и испуштања хазардних и других супстанци које могу загадити воду из фабрике „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, издато од стране Министарства пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде, Републичке дирекције за воде (бр. 325-04-1055/2011-07 од 31.01.2012.године).

У прилогу ове дозволе налази се листа свих постојећих дозвола, одобрења и сагласности надлежних органа и организација које је оператер приложио уз захтев за издавање интегрисане дозволе.

4. Главни утицаји на животну средину

У фабрици „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, у процесу производње белог лима, главни технолошки процес, као и из процеса подршке, настају загађујуће материје које се могу наћи у емисијама у ваздух. Емисије загађујућих материја у ваздух врше се на следећим емитерима: емитер линије електролитичког калајисања (E8-01) - димњак скрубера, емитер погона за израду амбалаже (E8-02) – димњак циклона, емитер када за чишћење у погону галванизације (E8-03), емитер када за хромирање у погону галванизације (E8-04), емитер котларнице (E8-05/K1) – котао 1 и емитер котларнице (E8-05/K2) – котао 2. Загађујуће материје које се могу емитовати у ваздух су: прашкасте материје (настају на линији за електролитичко калајисање, радионици за израду амбалаже и радионице галванизације), хром – Cr (из процеса за електролитичко калајисање и радионице галванизације), никл – Ni (из радионице галванизације), сумпор диоксид – SO₂ (из процеса на линији за електролитичко калајисање, из радионице за галванизацију и котлане), натријум хидроксид -NaOH (из процеса на линији за електролитичко калајисање и радионице за галванизацију), азот диоксид – NO₂ (из котлане) и угљен моноксид – CO (из котлане).

За ову фабрику дифузни извори емисија, емисије са складишта сировина, привремених складишта отпада, издувних гасова возила, нису карактеристични, јер се сировине и различити отпади (већином чврсте материје) држе у складиштима намењеним за то и прописаној амбалажи.

На подручју комплекса фабрике „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, генеришу се следећи токови отпадних вода:

- технолошке отпадне воде – из процеса производње белог лима
- санитарне отпадне воде
- отпадне воде из процеса хромирања, бакарисања и никловања
- атмосферске воде.

Укупна количина генерисаних отпадних вода на подручју целе фабрике на годишњем нивоу креће се од 600.000-850.000m³, у зависности од искоришћења производних капацитета фабрике.

Индустријска вода за припрему процеса се узима из земље, из три сопствена рени бунара, а вода за санитарне потребе се узима из градског водовода.

Канализациона мрежа, као и токови сваке врсте отпадне воде, на целокупном простору фабрике, су раздвојене.

Два колектора око целе фабрике „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, обједињавају све атмосферске воде и све пречишћене отпадне и пречишћене санитарне воде.

Све отпадне воде из процеса, разблажене алкалне, разблажене киселе, концентроване алкалне, концентроване киселе, фенолне, бихроматне, воде за испирање, као и воде из галванизације, долазе самосталним цевоводима до посебних базена где се појединачно третирају пре обједињавања. Пречишћене отпадне воде се испуштају у један крак ободног колектора.

Санитарне отпадне воде са целе локације фабрике сопственом канализационом мрежом долазе до постројења на механичко и биолошко пречишћавање. После пречишћавања санитарне отпадне воде се спајају са пречишћеним технолошким водама у истом краку. Атмосферски колектори сакупљају поред вода насталих из атмосферских падавина и воде из хидрантског прстена који понекад служи за прање саобраћајних површина и за заливање зелених површина комплекса фабрике.

Целокупан канализациони систем обједињава се на рубу фабричког комплекса у збирној шахти, а одатле се одводним колектором улива у Церски ободни канал, који се после неколико стотина метара улива у реку Саву.

Расхладна вода се након хлађења у торњу за хлађење рецикулационим системом поново враћа у процес производње.

У процесу производње белог лима у фабрици „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, током редовног рада, генеришу се разне врсте отпада који је по карактеру: неопасан и опасан отпад, по агрегатном стању: чврст, течан или гасовит. Сви видови отпада су производ начина производње и грубо се могу раздвојити на: отпад из процеса производње и отпад из процеса одржавања.

Поступање са отпадом који настаје у „Железари Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, може се поделити на:

- отпад који се одлаже на привременим складиштима до предаје истог овлашћеним оператерима на даљу рециклажу, одлагање или уништавање;
- отпад који се рециклира у оквиру саме компаније;
- амбалажни отпад.

„Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, нема сопствених постројења за прераду, третман или рециклажу генерисаног отпада.

Комунални отпад преузима градско комунално предузеће у Шапцу.

„Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, нема сопствену локацију за одлагање отпада, већ само привремено одлагање до испоруке овлашћеним оператерима.

На локацији фабрике нема директног испуштање отпадних вода у подземно водно тело.

На основу испитивања и изведених истражних радова, односно резултата хемијских анализа, закључено је да земљиште и подземне воде нису загађени.

У 2011. години урађен је пројекат детаљних хидрогеолошких истраживања којим се доказују резерве подземних изворишта и потврђује да прописана количина захватања вода за процес у фабрици нема утицаја на резерве.

У фабрици „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, не може се рећи да постоје значајни извори буке. Са аспекта заштите животне средине као потенцијални извори буке могу се препознати: производна хала (главни објекат), машинска радионица са галванизацијом и погон пречишћавања отпадних вода. Бука у фабрици настаје од обртних делова машина, расхладних вентилатора, маказа за сечење лима, дувалки, компресора и делимично од транспортних средстава. Ниво буке је константан, са малим варијацијама, јер компресори, вентилатори, дувалке не раде стално. Извори буке на локацији фабрике налазе се углавном у објектима који су зидани, чврсти објекти.

Током редовног рада Фабрика „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, нема значајних утицаја вибрација у животној средини.

Акцидентне односно хаваријске ситуацију које се могу произвести у фабрици су : пожари, експлозије, цурење опасних материја или комбиновани акциденти. У циљу поузданог управљања ризиком спроводе се планиране мере заштите . За гашење евентуалних пожара на објекту, предвиђена је спољна и унутрашња хидрантска мрежа, системи за дојаву пожара и програми обавезне теоријске и практичне обуке радника. Запослени на специфичним пословима обучавају се за рад са опасним материјама. Дефекти цурења су могући, али је постројење тако пројектовано да је немогућа контаминација земљишта и водотока. Посебна врста обуке спроводи се са Тимом за одговор на удес. Оператер у области заштите од хемијског удеса не подлеже изради документа Политика превенције од удеса, нити докумената Извештај о безбедности и План заштите од удеса, све на основу Листе опасних материја и

њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења.

Главне утицаје рада постројења на животну средину оператер је описао у делу захтева П.3. Кратак извештај о значајним утицајима на животну средину.

5. Коментари/мишљења

У току спровођења процедуре издавања интегрисане дозволе, а након подношења комплетног захтева за издавање интегрисане дозволе, као и комплетне документације, од стране оператера „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, број 353-01-00635/2012-02, надлежни орган, Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине, издало је обавештење за јавност о пријему комплетног захтева за издавање интегрисане дозволе у дневном листу «Политика», дана 22.августа 2013.године. Такође, о пријему захтева упућено је писмено обавештење јединици локалне самоуправе, Скупштини општине Шабац и Министарству пољопривреде,шумарства и водопривреде, Републичкој дирекцији за воде.

Након израђеног нацрта интегрисане дозволе, спроведен је, у складу са законом, јавни увид у израђен нацрт дозволе, као и пратећу документацију. Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине, издало је обавештење за јавност о израђеном нацрту интегрисане дозволе у дневном листу «Вечерње новости», дана 21.јануара 2014.године. Такође о израђеном нацрту дозволе упућено је писмено обавештење јединици локалне самоуправе, Скупштини општине Шабац и Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичкој дирекцији за воде.

5.1. Органи аутономне покрајине

Нема коментара.

5.2. Органи локалне самоуправе (општина/град)

Нема коментара.

5.3. Јавних и других институција

Нема коментара.

5.4. Надлежних органа других држава у случају прекограничног загађивања

Рад фабрике „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, нема утицаја на прекогранично загађење.

5.5. Представника заинтересоване јавности

Нема коментара.

6. Процена захтева

6.1 Примена најбољих доступних техника

За процену процеса и активности у „Железари Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, и усаглашености са најбољим доступним техникама оператер је урадио детаљну

усклађеност са Референтни документом о најбољим доступним техникама за ову врсту индустрије - *Reference Document on Best Available Techniques for the Surface Treatment of Metals and Plastics, European Commission, August 2006.*

Када је у питању складиштење хемикалија поређењем су обухваћене и мере дате у референтном документу - *Reference Document on Best Available Techniques on Emissions from Storage, European Commission, July 2006.*

Усклађеност је постигнута код следећих релевантних најбољих доступних техника поменутих референтних докумената:

1. Технике за управљање процесом (управљање заштитом животне средине, уређење простора и одржавање, смањење ефеката у преради, оптимизација и контрола процесне линије)
2. Пројектовани капацитети, изведено стање и производња
3. Препоруке за процесне растворе тј. решења за производњу која обезбеђују кретање свежег раствора током радних фаза.
4. Улазни енергенти – електрична енергија и вода (смањење коришћења електричне енергије, начин загревања радних раствора и смањење губитака током загревања, хлађење и одржавање најоптималнијег температурног опсега).
5. Смањење отпадних вода и отпадних материјала (смањење количине воде у процесу, смањење увлачења тј. враћања вишка воде која остаје од ранијих испирања, смањење материја које се извлаче из процесног раствора, оптимизација карактеристика раствора у циљу смањења вискозитета).
6. Поновно коришћење материјала и управљање отпадом (превенција и смањење, поновно коришћење метала, поновна употреба материјала и затворен циклус за процесне хемикалије, рециклажа и поновно искоришћење материја из отпадних вода, друге технике за оптимизацију коришћења сировина).
7. Одржавање раствора (у циљу продужења живота процесних када као и одржавања излазног квалитета раствори се у погонској лабораторији анализирају и на основу налаза током рада се одржава прописани квалитет раствора).
8. Емисије отпадних вода (смањење количине отпадних вода где је то могуће и материја које се третирају, тестирање, идентификација и раздвајање проблематичних токова, контрола испуштања пречишћених отпадних вода).
9. Смањење количине генерисаног отпада
10. Емисија гасова (извори емисија имају одсисне водове, врши се третман одводних гасова ради смањења концентрације загађујућих материја у истим)
11. Бука (идентификација значајних извора буке и предузимање мера ради смањење нивоа буке у зонама где ће она имати значајан утицај на околину).
12. Заштита подземних вода (сви складиштени материјали на локацији, танкови са радним електролитом као и спољна складишта , су у прихватним посудама, уз коришћење предвиђених радних и инцидентних техника за превенцију и техника за руковање, нема испуштања отпадних вода у подземно водно тело)
13. Замена и/или контрола опасних материја (где је то могуће у оквиру постојећег технолошког поступка)
14. Замена и избори средстава за одмашћивање
15. Одржавање раствора за одмашћивање
16. Раствор за декапирање или снажни раствори киселина – технике за продужетак живота раствора и његово поновно искоришћење
17. Непрекидни котур – процесуирање котурова (процесна контрола која осигурава сталну оптимизацију процеса, коришћење ваљака за цеђење, мењање поларности електрода и др.)

6.2. Коришћење ресурса

Сировине и помоћни материјали

Основне сировине за производњу белог лима су хладноваљана трака, калајне аноде и хемикалије од којих се формирају електролити за поједине фазе процеса наношења калајне превлаке, и помоћни материјали за паковање и одржавање.

Хладноваљана трака се производи у матичној Железари у Смедереву, калајне аноде и главне хемикалије (фенолсулфонска киселина, етоксилувана алфа-нафтол-сулфонска киселина (ENSA) , диоктил-себацат (уље DOS), натријум-бихромат, водоник пероксид, хромна киселина се увозе, а остатак се набавља на домаћем тржишту.

Сировине се допремају железницом и наменским возилима.

Податке о коришћењу сировина и помоћних материјала са максимално предвиђеном годишњом потрошњом истих, оператер је дао у Прилогу захтева, Табела бр.1 Коришћење сировина и помоћних материјала.

У „Железари Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац у процесу производње користе се опасне хемијске супстанце и хемијски производи као сировине или помоћни материјали. Податке о њиховом коришћењу са максимално предвиђеном годишњом потрошњом истих, оператер је дао у Прилогу захтева, Табела бр.2 Коришћење опасних хемијских супстанци и хемијских производа у процесу производње као сировина или помоћних материјала.

Вода

У фабрици „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, постоје два начина снабдевања водом. Водом за пиће и санитарном водом фабрика се снабдева из „ЈКП Водовод“ Шабац, а индустријском водом се снабдева из три избушена рени бунара која се налазе на локацији фабрике. Сва места улаза и излаза вода као и сваки рени бунар поседују мераче протока.

Индустријска вода, после припреме, се користи за технолошки процес, снабдевање расхладног торња, напајање котлова, обезбеђење хидрантске мреже, као и за прање саобраћајница и заливање зелених површина. Фабрика има затворен, рецикулациони, систем за хлађење, тако да се губици стварају само испаравањем. Воде из процеса, које служе за испирање, пречишћавају се у погону за пречишћавање отпадних вода, па се неутралисане испуштају у реципијент. Санитарне воде, сва количина узета из градског водовода, се пре испуштања пречишћавају у постројењу. Уштеда се не може постићи тамо где сама технологија производње захтева одређену количину воде.

Годишња потрошња воде у процесу производње износи у просеку око 752.000 m³.

Енергија

„Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, као енергент у процесу производње користи:

- Енергенте које набавља са стране од спољних испоручилаца
- Енергенте које сама производи

Енергенти које набавља са стране од спољних испоручилаца су:

- природни гас – користи се за сагоревање у гасним котловима за производњу технолошке паре и за грејање радног простора сагоревањем у термогенима;

- електричну енергију – користи се у свим фазама процеса производње као и за сва остала потребна напајања;

Енергенти које сама фабрика производи су:

- технолошка пара притиска $p = 6 \text{ bara}$ – користи се у технолошком поступку производње, за загревање напојне воде за котлове и за загревање вреле воде у централној термоподстаници;
- компримовани ваздух притиска $p = 7,2 \text{ bara}$ – користи се на свим линијама у фабрици.

Евро дизел гориво користи се за потребе транспорта.

Највећи потрошач електричне енергије у фабрици „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, је линија електролитичког калајисања тако да се у односу на њену произведену количину траке белог лима рачуна специфична потрошња електричне енергије.

Природни гас се троши за сагоревање у термогенима чиме се врши директно загревање ваздуха радног простора у производној хали и у халама машинске радионице, галванизације и магацина резервних делова.

Већи део природног гаса се троши у котларници за производњу водене паре која се користи у: процесу производње, централној термоподстаници и загревању напојне воде за котлове.

Мањи део гаса се користи у котларници за одржавање рада котлова у „standby“ режиму.

У процесу производње приближно се користи половина произведене паре. Њена потрошња зависи од обима производње, од температурне разлике загреваних раствора и околине и зависи од режима рада производне линије. Друга половина произведене паре се користи за загревање напојне воде за котлове и у централној термоподстаници за производњу вреле воде за потребе грејања радних просторија и за санитарни чвор.

Потрошња гаса за производњу паре је обрнуто сразмерна количини произведеног лима. Податке о коришћењу енергије оператер је дао у Поглављу III.4.2. захтева.

Уз захтев за добијање интегрисане дозволе оператер је приложио и План мера за ефикасно коришћење енергије као посебан документ.

6.3. Емисије у ваздух и њихов утицај на животну средину

У фабрици „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, у процесу производње белог лима, главни технолошки процес, као и из процеса подршке, настају загађујуће материје које се могу наћи у емисијама у ваздух.

Податке о емисијама у ваздух, мерама за смањење емисија, мониторингу, оператер је дао у захтеву у: Поглављу III.5. Емисије у ваздух, Прилогу 2., табеле 11 – 21 и Плану вршења мониторинга, поглавље 4.

Тачкастих извора емисија има укупно пет.

Емисије загађујућих материја у ваздух врше се на следећим емитерима:

- емитер линије електролитичког калајисања (E8-01) - димњак двостепеног скрубера,
- емитер погона за израду амбалаже (E8-02) – димњак циклона,
- емитер када за чишћење у погону галванизације (E8-03),
- емитер када за хромирање у погону галванизације (E8-04),

- емитер котларнице (E8-05/K1)–котао 1 и котларнице (E8-05/K2)–котао 2 – димњак котлане.

Загађујуће материје које се могу емитовати у ваздух су: прашкасте материје (настају на линији за електролитичко калајисање, радионици за израду амбалаже и радионици галванизације), хром – Cr (из процеса за електролитичко калајисање и радионице галванизације), никл – Ni (из радионице галванизације), сумпор диоксид – SO₂ (из процеса на линији за електролитичко калајисање, из радионице за галванизацију и котлане), натријум хидроксид -NaOH (из процеса на линији за електролитичко калајисање и радионице за галванизацију), азот диоксид – NO₂ (из котлане) и угљен моноксид – CO (из котлане).

У фабрици „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, у свакој целини која је извор емитовања загађујућих материја, примењен је систем за пречишћавање отпадних гасова. Двостепени мокри пречистач скрубер је систем који је пројектован са циљем да усиса контаминиране гасове са линије електролитичког калајисања, изврши њихову неутрализацију и емитује их у атмосферу у дозвољеним концентрацијама. Циклон за отпрашивање пројектован је да елиминира ситне честице дрвеног отпада, пиљевине, која настаје у погону за израду амбалаже. У погону галванизације створен је систем пројектован са циљем да се изнад површине када за одмашћивање створи струјање ваздуха који се одводи на кров објекта, а такође и изнад када за наношење хромне превлаке систем пројектован да у што већој мери елиминира паре хрома, никла, као значајних загађивача и прашкастих материја, и такав ваздух избаци у атмосферу. Сврха постројења котларница је да изведе продукте сагоревања из постројења за производњу паре на висину да што мање утичу на околину.

Мерења емисија загађујућих материја се обављају у складу са важећим прописима из ове области од стране овлашћене организације.

За ову фабрику **дифузни или фугативни извори емисија**, емисије са складишта сировина, привремених складишта отпада, издувних гасова возила, нису карактеристични, јер се сировине и различити отпади (већином чврсте материје) држе у складиштима намењеним за то и прописаној амбалажи.

У процесу производње белог лима у фабрици „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац не користе се материје са снажно израженим мирисима. Танкови у којима материје са slabим мирисом служе за прављење раствора, одсисавају се и паре се пречишћавају у скрубери.

6.4. Емисије у воду и њихов утицај на животну средину

Податке о емисијама у воду, мониторингу, оператер је дао у захтеву у: Поглављу III.6. Емисије штетних и опасних материја у воде, Прилогу 2., табеле 22 – 34, и Плану вршења мониторинга, поглавље 5..

Фабрика „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, поседује водну дозволу за начин, услове и обим хватања и коришћења подземних вода (три рени бунара), припрему и довођење за потребе индустрије, као и водну дозволу којом се утврђује начин, услови и обим пречишћавања и испуштања отпадних вода, и испуштање хазардних и других супстанци које могу загадити воду низводно од Шапца. Обе дозволе су саставни део документације која је предата уз захтев за добијање интегрисане дозволе.

На подручју комплекса фабрике „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, генеришу се следећи токови отпадних вода:

- технолошке отпадне воде – из процеса производње белог лима
- санитарне отпадне воде
- отпадне воде из процеса хромирања, бакарисања и никловања

- атмосферске воде.

Укупна количина генерисаних отпадних вода на подручју целе фабрике на годишњем нивоу креће се од 600.000-850.000m³, у зависности од искоришћења производних капацитета фабрике.

Индустријска вода за припрему процеса се узима из земље, из три сопствена рени бунара, а вода за санитарне потребе се узима из градског водовода.

Канализациона мрежа, као и токови сваке врсте отпадне воде, на целокупном простору фабрике, су раздвојени.

Све отпадне воде у фабрици „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, зависно од начина настанка, прикупљају се самосталним канализационим мрежама које су физички раздвојене и пре испуштања се пречишћавају у постројењима за ту сврху одређене намене.

Два колектора око целе фабрике „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, обједињавају све атмосферске воде и све пречишћене отпадне и пречишћене санитарне воде.

Све отпадне воде из процеса, разблажене алкалне, разблажене киселе, концентроване алкалне, концентроване киселе, фенолне, бихроматне, воде за испирање, као и воде из галванизације, долазе самосталним цевоводима до посебних базена где се појединачно третирају пре обједињавања. Пречишћене отпадне воде се испуштају у један крак ободног колектора.

Санитарне отпадне воде са целе локације фабрике сопственом канализационим мрежом долазе до постројења на механичко и биолошко пречишћавање. После пречишћавања санитарне отпадне воде се спајају са пречишћеним технолошким водама у истом краку. Атмосферски колектори сакупљају поред вода насталих из атмосферских падавина и воде из хидрантског прстена који понекад служи за прање саобраћајних површина и за заливање зелених површина комплекса фабрике.

Целокупан канализациони систем обједињава се на рубу фабричког комплекса у збирној шахти, а одатле се одводним колектором улива у Церски ободни канал, који се после неколико стотина метара улива у реку Саву. Река Сава према категоризацији природних водотока сврстана је у II категорију водотока (од границе са Хрватском до ушћа у реку Дунав).

Расхладна вода се након хлађења у торњу за хлађење рецикулационим системом поново враћа у процес производње.

Постројење за пречишћавање технолошких отпадних вода пројектовано је да ради дисконтинуално, јер се у њему пречишћавају све врсте технолошких отпадних вода. Након неутрализације сваке врсте у посебним уређајима, базенима, воде се обједињују, одмуљују и испуштају у реципијент. Досадашњи рад је показао да овај погон изврши пречишћавање отпадних вода 50000-60000 m³ месечно или 1800-2000 m³ дневно, што зависи од врсте производње (дебљине лима, наноса калаја итд.). Количине се мере на излазу ултразвучним мерачем протока. Постројење за пречишћавање отпадних вода је посебан објекат састављен од низа базена за прихват одређених вода и посуда за растворе за третирање вода као и филтера и таложника за бистрење истретираних отпадних вода.

Посебно се третирају хромне и фенолне воде, а заједнички се пречишћавају отпадне воде из постројења за припрему процесне воде (од регенерације јоноизмењивача, од повратног прања пешчаних и карбон филтера) као и вода од прања пешчаних филтера у погону отпадних вода и оцедина са филтер пресе.

Постројење PUTOX пречишћава само санитарне отпадне воде.

Атмосферске воде и хидрантска вода не пречишћавају се, већ се у збирној шахти обједињују са пречишћеним технолошким и санитарним водама и одводе у реципијент. Све пречишћене отпадне воде и атмосферске воде са подручја фабрике „Железара

Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, испуштају се у Церски ободни канал. Церски ободни канал је вештачки водоток који је изграђен као заштитни објекат око Шапца са циљем да прикупља површинске воде и дренажа подземне воде, а улива се у реку Саву на неколико стотина метара низводно од фабрике „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац.

На локацији фабрике „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, нема испуштања отпадних вода у подземно водно тело.

Проблем који се повремено јавља је утицај јаловишта обојене металургије Хемијске индустрије „Зорка“ на атмосферске и подземне воде фабрике „Железаре Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, у којима се, у време великих атмосферских падавина, могу наћи одређени метали који потичу са јаловишта (антимон, олово, бакар, цинк, арсен, кадмијум и никл).

6.5 Заштита земљишта

Заштиту земљишта, испитивања и резултате испитивања, мере за спречавање загађења земљишта и мониторинг, оператер је обрадио у захтеву за добијање интегрисане дозволе у: Поглављу III.7. Заштита земљишта и подземних вода, Прилогу бр.4 Документација – План вршења мониторинга, табела 29.

Квалитет земљишта прати се посредно на основу промене квалитета подземних вода, мерењем у два пијезобунара и пет пијезометара, чиме је омогућено вршење мониторинга, тј. праћење нивоа подземних вода и узимање узорака за хемијске анализе.

Анализа узорака обухвата одређивање рН и садржај опасних и штетних материја и тешких метала. Динамика анализе узорака приказана је у Прилогу бр.3 План контролисања и мерења. План мониторинга квалитета подземних вода који је израдио оператер и који је саставни део документације која је предата уз захтев, омогућава превентивно деловање у случају појављивања загађујуће материје у земљишту и подземним водама (у случају акцидента).

У захтеву за добијање интегрисане дозволе оператер је приложио и ситуациону карту са распоредом пијезометара и пијезобунара у: Поглављу III.7. Заштита земљишта и подземних вода.

6.6. Управљање отпадом

Податке о управљању отпадом, предузетим мерама за управљање отпадом, мониторингу, оператер је дао у захтеву у: Поглављу III.8. Управљање отпадом, Плану управљања отпадом, Прилогу Документација – План вршења мониторинга и Табелама 35 – 37.

У процесу производње у фабрици „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац генеришу се разне врсте отпада.

Идентификоване су следеће врсте отпада: отпад настао у процесу паковања и отпад настао из процеса одржавања. По карактеру генерисани отпад у фабрици је опасан и неопасан, а по агрегатном стању може бити чврст, течан или гасовит.

У фабрици „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, врши се разврставање отпада приликом његовог настанка у погонима. Разврстани отпад се односи на планом предвиђена места за одлагање.

„Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, не врши транспорт отпада ван фабрике, а у самој фабрици, настали отпад са било које линије, до привремених складишта обавља се интерним транспортом. Услугу транспорта отпада ван фабрике врше овлашћени оператери. За отпаде од челика склопљен је уговор са „Железницом“.

Комунални отпад преузима „ЈКП Стари град“ својим возилима.

Сав неопасан отпад који се генерише у фабрици „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, продаје се оператерима овлашћеним за третман те врсте отпада.

Опасан отпад по Уговору, преузима испоручилац сировине од кога је тај отпад и настао.

Челични отпад се рециклира у „Железари Смедерево“ д.о.о. у Смедереву.

„Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, нема сопствених постројења за прераду, третман или рециклажу генерисаног отпада.

„Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, не врши одлагање отпада, већ само привремено одлагање, у привременим складиштима, до испоруке овлашћеним оператерима. За неке врсте генерисаног опасног отпада као што су: муљ са технолошких вода (филтер погача), отпадни абсорбент, отпадна маст користи се могућност депоновања истог на постројењу за одлагање отпада у самој „Железара Смедерево“ д.о.о. у Смедереву.

Отпадни калајни електролит, за који не постоји могућност прераде у Републици Србији, извози се на крајњи третман преко овлашћеног оператера.

У фабрици „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, спроводе се активности контроле и мерења (анализа) у оквиру управљања отпадом, од момента његовог настанка до тренутка коначног збрињавања. За сав отпад урађене су анализе испитивања отпада одређивањем карактера отпада и опасних материја које се налазе у њиховом саставу.

Оператер је у захтеву дефинисао процес управљања отпадом у постројењу: сакупљање и раздвајање отпада, привремено складиштење отпада, превоз отпада, упућивање отпада на третман и рециклажу код других оператера, одлагање отпада, контролу и мерење (анализе) отпада и документовање и извештавање.

6.7 Бука и вибрације

Податке о буци и вибрацијама, мерама за смањење нивоа буке и мониторингу оператер је дао у захтеву у: Поглављу III.9. Бука и вибрације, у Прилогу Документација – План вршења мониторинга и Табели 38.

Бука на локацији фабрике „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, потиче од обртних делова машина, расхладних вентилатора, маказа за сечење лима, дуваљки, компресора, и делимично од транспортних средстава. Ниво буке је константан, са малим варијацијама, јер компресори, вентилатори, дуваљке, не раде стално. Фабрика „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, ради континуирано у три смене, седам дана недељно. Извори буке на локацији фабрике налазе се углавном у објектима од чврсте грађе.

Мерење буке у животној средини се врши два пута годишње у дневном и ноћном режиму. Мерења се изводе на два мерна места. Мерна места су бирана тако да буду најближа животном простору тј. најближе стамбеним објектима, а да су у зони утицаја извора буке.

Мерење буке у кругу фабрике и у животној средини врши се од стране овлашћене организације.

Град Шабац донео је Одлуку о мерама за заштиту од буке (Службени лист града Шапца и општина: Богатић, Владимирци и Коцељева“, број 28/2010 и 23/2012) у циљу што потпуније заштите животне средине од буке на основу које је извршено акустичко зонирање простора насељеног места Шапца и утврђени услови и прописане мере заштите од буке.

У захтеву за добијање интегрисане дозволе оператер је приложио и план вршења мониторинга нивоа буке.

Оператер у захтеву наводи и да током редовног рада фабрике „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац нема значајних извора вибрација у животној средини.

6.8 Ризик од удеса и план хитних мера

У складу са Листом опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса, оператер „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац не подлеже изради документа Политика превенције удеса, нити документа Извештај о безбедности и План заштите од удеса (Поглавље III.10. захтева).

Могуће акцидентне односно хаваријске ситуације које се у фабрици могу јавити су: пожари, експлозије, цурење опасних материја или комбиновани акциденти. У захтеву за добијање интегрисане дозволе оператер је навео списак свих опасних материја са количинама у којима се употребљавају (на дневном, месечном и годишњем износу), као и карактеристикама и опасностима којима оне могу бити узрок.

Уз захтев за добијање интегрисане дозволе оператер је доставио и сагласност на „Процену опасности од хемијског удеса, мере припреме и мере за отклањање последица удеса“, као и „План заштите од удеса“ и приложио целокупан текст у прилогу захтева.

Уз захтев за добијање интегрисане дозволе оператер је доставио оверен пројекат заштите од пожара у „Железари Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, са мишљењем Секретаријата унутрашњих послова Шабац.

У Поглављу III.11. захтева оператер је обрадио мере у случају нестабилних начина рада постројења.

6.9 Процена мера у случају престанка рада постројења

План мера за заштиту животне средине после престанка рада и затварања постројења којим се умањују или у потпуности уклањају негативни утицаји рада фабрике „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац на животну средину, приложен је у склопу захтева за добијање интегрисане дозволе у Поглављу III.12. Дефинитивни престанак рада постројења или његових делова.

Овим планом дефинисани су кораци којима би се дефинитивни престанак рада постројења, демонтажа опреме и објеката и враћање земљишта у стање пре изградње фабрике одвијао у две фазе: фаза 1 - која би обухватила све активности обустављања процеса производње, демонтажу опреме, уклањање инфраструктурних објеката са темељима, као и складишта, одлагање или продаја залиха метеријала и отпада насталог у процесу производње, као и отпада насталог у процесу демонтаже и уклањања објеката, продавање или одвожење демотиране опреме на предвиђену локацију, и фаза 2 - која представља враћање предметне површине у стање у коме се она може користити сходно њеној планираној намени.

6.10 Закључак процене

Захтев за издавање интегрисане дозволе који је оператер „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац предао Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине, израђен је у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања

животне средине (Службени гласник РС, број 135/04) као и Правилником о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе (Службени гласник РС, број 30/06).

Оператер је уз захтев за издавање интегрисане дозволе поднео и потребну документацију у складу са чланом 9. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

Захтев за издавање интегрисане дозволе који је поднео оператер садржи све што је прописано постојећом законском регулативом. У захтеву је оператер приказао усклађеност рада постројења са одредбама Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине и усклађеност рада постројења са најбољим доступним техникама.

III УСЛОВИ

1. Важност интегрисане дозволе и рок за подношење новог захтева

1.1 Важност

Ова дозвола важи 10(десет) година.

1.2 Рок за подношење новог захтева

Новембар 2023.године

2. Рад и управљање постројењем

2.1 Рад и управљање

Фабрика „Железара Смедерево“ д.о.о., огранак Шабац, производи финални производ – бели лим, који у облику котура или табли иде у прераду за коначну примену, купцу.

Процес производње белог лима у „Железари Смедерево“ д.о.о.- огранак Шабац, обухвата следеће технолошке поступке: допрема и припрема котурова хладноваљане траке за калајисање, калајисање хладно ваљаног лима, сечење котурова белог лима и паковање и отпрема готовог производа.

Пројектовани капацитет постројења изводи 150.000 t белог лима годишње и тај капацитет се покушава испунити 100% у зависности од потражње.

Број запослених у „Железари Смедерево“ д.о.о.- огранак Шабац је 364.

Управљачка структура дефинисана је организационом шемом и описом послова.

2.2 Радно време

Процес производње обавља се у три смене, седам дана у недељи.

2.3 Услови за управљање заштитом животне средине

Фабрика „Железара Смедерево“ д.о.о., огранак Шабац је установила и примењиваће Систем управљања заштитом животне средине (ЕМС) у складу са међународним

стандардом ISO 14001: 2004. Системом су обухваћени сви аспекти заштите животне средине који се односе на целокупан рад постројења и производњу белог лима.

Непрестано ће се унапређивати Систем управљања заштитом животне средине од стране руководства фабрике и стално ће се промовисати његово побољшање у складу са захтевима ISO 14001:

Осигураће се да сви запослени у потпуности буду свесни својих одговорности и обавеза, које су описане у Систему управљања заштитом животне средине, и обезбедити њихово активно учешће у одржавању и развијању Система.

Руководство ће обезбедити сталне обуке и образовања, као и подстицање запослених на развој свести и одговорности о заштити животне средине.

Контролом производних процеса обезбедиће се ефикасност мера заштите животне средине.

Унапређиваће се и подстицати размена информација о раду постројења и предузетим мерама заштите животне средине, као и размена знања и искустава из области заштите животне средине, између оператера и локалне заједнице.

3. Коришћење ресурса

3.1 Сировине, помоћни материјали и друго

Оператер ће предузети све неопходне мере за ефикасно коришћење сировина и помоћних материјала у свим деловима процеса, имајући посебно у виду смањење стварања отпада, узимајући у обзир најбоље праксе за ову врсту делатности.

Обавезује се оператер да са хемикалијама које користи у технолошком поступку поступа у складу са законском регулативом која регулише област поступања са хемикалијама.

Утовар и истовар, као и складиштење материјала вршиће се на за то одређеним местима уз предузимање неопходних мера да не дође до било каквог просипања истих.

3.2 Вода

Обавезује се оператер да за потребе производње захвата и користи подземне воде на начин и обим утврђен важећом водном дозволом.

Обавезује се оператер да врши сталну контролу коришћења потрошње воде кроз успостављен мониторинг потрошње и израду биланса вода, да о томе води редовно евиденцију и на основу тога, где год је то могуће, смањи количину употребљене воде у технолошком поступку.

Обавезује се оператер да воду за хлађење рециркулише преко торња за хлађење поново у технолошки процес.

3.3 Енергија

Обавезује се оператер да ће обезбедити ефикасно коришћење енергије у свим деловима производње где је то могуће.

4. Заштита ваздуха

4.1 Процес рада и постројења за третман

Обавезује се оператер да ће управљати процесом рада на начин који ће омогућити да постројења за третман отпадних гасова задовоље прописане услове.

Обавезује се оператер да ће управљати, одржавати и контролисати рад система за третман отпадних гасова и о томе водити редовну евиденцију.

4.2 Граничне вредности емисија

Обавезује се оператер да емисије загађујућих материја не прелазе граничне вредности које су дефинисане у Табелама III-1-5:

Емисиона тачка : E8-01

Локација: Линија електролитичког калајисања (ETL)

Уређај за третман/

пречишћавање: Двостепени мокри скрубер и елиминатор влаге

Висина емитера: 26 m

Табела III-1 – Граничне вредности емисија у ваздуху*

<i>Загађујућа материја</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>ГВЕ</i>
Прашкасте материје	mg/Nm ³	20 ^(I)
SO ₂	mg/Nm ³	350 ^(II)
Прашкасте неорганске III класе штетности Хром (Cr)	mg/Nm ³	1 ^(III)
Процесни параметри: - температура гаса (°C) - средња брзина струјања гаса (m/s) - проток сувог отпадног ваздуха (m ³ /h) - проценат кисеоника O ₂ (vol%) - притисак отпадног гаса (bar)		

I – за масени проток мањи од 200 g/h, као и за масени проток већи или једнак 200 g/h

II- за масени проток од 1800 g/h и већи

III- за масени проток од 5 g/h и већи

*Граничне вредности емисије одређене на основу Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух (Службени гласник РС, број 71/2010 и 6/2011-исправка), Прилог IV

Емисиона тачка : Е8- 02
 Локација: Радионица за израду амбалаже
 Уређај за третман/
 пречишћавање: Циклон за отпашивање
 Висина емитера: 12 m

Табела III-2 – Граничне вредности емисија у ваздух*

<i>Загађујућа материја</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>ГВЕ</i>
Прашкасте материје	mg/Nm ³	20 ⁽¹⁾
Процесни параметри: - температура гаса (°C) - средња брзина струјања гаса (m/s) - проток сувог отпадног ваздуха (m ³ /h) - проценат кисеоника O ₂ (vol%) - притисак отпадног гаса (bar)		

I – за масени проток мањи од 200 g/h, као и за масени проток већи или једнак 200 g/h

* Граничне вредности емисије одређене на основу Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух (Службени гласник РС, број 71/2010 и 6/2011-исправка), Прилог IV

Емисиона тачка : Е8-03
 Локација: Димњак система за одсисавање пара изнад када
 за одмашћивање и нагрисање- Погон галванизације са машинском
 радионицом
 Уређај за третман/
 пречишћавање: Нема
 Висина емитера: 5 m

Табела III-3 – Граничне вредности емисија у ваздух *

<i>Загађујућа материја</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>ГВЕ</i>
SO ₂	mg/Nm ³	350 ⁽¹⁾
Процесни параметри: - температура гаса (°C)		

<ul style="list-style-type: none"> - средња брзина струјања гаса (m/s) - проток сувог отпадног ваздуха (m³/h) - проценат кисеоника O₂ (vol%) - притисак отпадног гаса (bar) 		
---	--	--

I- за масени проток од 1800 g/h и већи

* Граничне вредности емисије одређене на основу Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух (Службени гласник РС, број 71/2010 и 6/2011-исправка), Прилог IV

Емисионе тачке : E8-04

Локација: Димњак система за елиминацију пара хрома и никла и прашкастих материја – Погон галванизације са машинском радионицом

Уређај за третман/

пречишћавање: Хладњак и мокри филтер за ваздух

Висина емитера: 5 m

Табела III-4 – Граничне вредности емисија у ваздух *

<i>Загађујућа материја</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>ГВЕ</i>
Прашкасте материје	mg/Nm ³	20 ^(I)
Хром (Cr)	mg/Nm ³	1 ^(II)
Никл (Ni)	mg/Nm ³	0,5 ^(III)
Процесни параметри: <ul style="list-style-type: none"> - температура гаса (°C) - средња брзина струјања гаса (m/s) - проток сувог отпадног ваздуха (m³/h) - проценат кисеоника O₂ (vol%) - притисак отпадног гаса (bar) 		

I – за масени проток мањи од 200 g/h као и за масени проток већи или једнак 200 g/h

II -за масени проток од 5 g/h и већи

III – за масени проток од 2,5 g/h и већи

* Граничне вредности емисије одређене на основу Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух (Службени гласник РС, број 71/2010 и 6/2011-исправка), Прилог IV

Емисиона тачка : Е8-05
 Локација: Котларница
 Капацитети котлова: 5205 kW
 Висина емитера: 24m
 Гориво: природни земни гас

Табела III-5 – Граничне вредности емисија у ваздух (запремински удео O₂ у отпадном гасу 3%)

<i>Загађујућа материја</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>ГВЕ</i>
CO	mg/Nm ³	100
NO ₂	mg/Nm ³	200
Процесни параметри: - температура гаса (°C) - средња брзина струјања гаса (m/s) - проток сувог отпадног ваздуха (m ³ /h) - проценат кисеоника O ₂ (vol%) - притисак отпадног гаса (bar)		

* Граничне вредности емисије одређене на основу Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух (Службени гласник РС, број 71/2010 и 6/2011-исправка), Прилог II-Граничне вредности за мала постројења за сагоревање, део IV-Граничне вредности емисије за постојећа мала постројења за сагоревање

4.3. Тачкасти извори емисија

Обавезује се оператер да води производњу тако да загађујуће материје које се испуштају у ваздух на свим тачкастим изворима буду у складу са вредностима у Табелама III-1-5.

У случају прекида рада уређаја за смањење емисија оператер мора о томе одмах обавестити надлежни орган, Министарство задужено за послове заштите животне средине, Сектор за контролу и надзор.

4.4. Дифузни извори емисија

Обавезује се оператер да предузме све потребне мере како би се емисија из дифузних извора емисија svela на минимум.

4.5. Мириси

Обавезује се оператер да обезбеди да се све активности у постројењу које резултирају емисијама у атмосферу одвијају на начин који обезбеђује да нема никаквих мириса ван граница постројења услед одвијања ових активности.

4.6. Контрола и мерење које врши оператер

Обавезује се оператер да врши контролу и мониторинг загађујућих материја сходно динамици дефинисаној у Табелама III-6-10:

Емисиона тачка : E8-01

Локација: Линија електролитичког калајисања (ETL)-
Двостепени мокри скруббер и елиминатор влаге

Табела III-6- Праћење емисија у ваздух – Емисиона тачка E8-01

<i>Параметри који се контролишу</i>	<i>Динамика мерења</i>	<i>Мерење</i>
<i>Загађујуће материје</i>		
Прашкасте материје	2 x годишње	SRPS EN 9096 SRPS EN 13284-1
SO ₂	2 x годишње	SRPS EN 14791
Прашкасте неорганске III класе штетности: Хром (Cr)	2 x годишње	SRPS EN 14385
<i>Процесни параметри</i>	2 x годишње	SRPS ISO 9096 ISO 12141

Емисиона тачка: Е8-02

Локација: Радионица за израду амбалаже- Циклон за отпрашивање

Табела III-7- Праћење емисија у ваздух – Емисиона тачка Е8-02 и

<i>Загађујуће материје</i>	<i>Динамика мерења</i>	<i>Мерење</i>
Прашкасте материје	2 x годишње	SRPS EN 9096 SRPS EN 13284-1
<i>Процесни параметри</i>	2 x годишње	SRPS ISO 9096 ISO 12141

Емисионе тачке : Е8-03

Локација: Димњак система за одсисавање пара изнад када за одмашћивање и нагрисање- Погон галванизације са машинском радионицом

Табела III-8- Праћење емисија у ваздух – Емисионе тачке Е8-03

<i>Загађујуће материје</i>	<i>Динамика мерења</i>	<i>Мерење</i>
Прашкасте материје	2 x годишње	SRPS ISO 9096 SRPS EN 13284-1
<i>Процесни параметри</i>	2 x годишње	SRPS ISO 9096 ISO 12141

Емисиона тачка : Е8-04

Локација: Димњак система за елиминацију пара хрома и никла и прашкастих материја – Погон галванизације са машинском радионицом - Хладњак и мокри филтер за ваздух

Табела III-9- Праћење емисија у ваздух – Емисиона тачка Е8-04

<i>Загађујуће материје</i>	<i>Динамика мерења</i>	<i>Мерење</i>
Прашкасте материје	2 x годишње	SRPS ISO 9096 SRPS EN 13284-1

Прашкасте неорганске III класе штетности:		
Хром (Cr)	2 x годишње	SRPS EN 14385
Никл (Ni)	2 x годишње	SRPS EN 14385
<i>Процесни параметри</i>	2 x годишње	SRPS ISO 9096 ISO 12141

Емисиона тачка: E8-05

Локација: Котларница

Табела III-10- Праћење емисија у ваздух – Емисиона тачка E8-05

<i>Загађујуће материје</i>	<i>Динамика мерења</i>	<i>Мерење</i>
CO	2 x годишње	SRPS EN 15058
NO ₂	2 x годишње	SRPS EN 14792
<i>Процесни параметри</i>	2 x годишње	SRPS ISO 9096 ISO 12141

За мерења емисије загађујућих материја и одређивање услова мерења користиће се референтне методе прописане у Уредби о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух (Службени гласник РС, број 71/2010).

За мерење емисије загађујућих материја за које нису стандардизоване CEN методе, могу се користити национални и међународни стандарди. Осим референтних метода, могу се користити и друге методе мерења ако се може доказати њихова еквивалентност.

Периодична мерења вршиће се од стране овлашћене стручне организације за обављање такве врсте мерења.

Обавезује се оператер да ће управљати, одржавати и контролисати рад уређаја за третман отпадних гасова и о томе водити редовну евиденцију.

Обавезује се оператер да ће редовно вршити контролу рада двостепеног мокрог скрубера, визуелном контролом рада прскалица и евентуалних наслага кристала, као и сталном контролом раствора натријум-хидроксида.

Обавезује се оператер да редовно врши контролу рада циклона и уколико примети неправилности у његовом раду превентивно делује и отклони узрок таквом стању, а све према Радном упутству за руковање и одржавање циклона амбалаже.

Обавезује се оператер да у систему за одсисавање пара изнад када за одмашћивање и нагризање из погона галванизације са машинском радионицом редовно обавља чишћење канала од наслага накупљених кристала соли.

4.7. Извештавање

Оператер ће извештавати надлежни орган, Министарство задужено за послове заштите животне средине, Одељење за интегрисане дозволе и Сектор за контролу и надзор, о извршеним мерењима најмање један пут годишње.

Оператер ће обавестити надлежни орган, Министарство задужено за послове заштите животне средине, Одељење задужено за интегрисане дозволе и Сектор за контролу и надзор, о резултатима повремених мерења најкасније у року од 30 дана од извршеног мерења.

Уколико дође до прекорачења граничних вредности емисија или удеса (неконтролисаног испуштања загађујућих материја у ваздух) оператер је дужан да одмах о томе обавести надлежни орган, Министарство задужено за послове заштите животне средине, Сектор за контролу и надзор.

Обавеза је оператера да Агенцију за заштиту животне средине извештава о мониторингу загађујућих материја које се емитују у ваздух до 31.03. текуће године за претходну годину.

5. Отпадне воде

5.1 Процес рада и постројења за третман

Обавезује се оператер да ће управљати процесом рада на начин који ће омогућити да квалитет испуштених вода одговара условима за испуштање отпадних вода у водоток односно реку Саву.

Обавезује се оператер да квалитет испуштених отпадних вода у Церски ободни канал, а даље у реку Саву, неће нарушити прописане услове за испуштање отпадних вода у водоток друге класе, а на основу Уредбе о класификацији вода (Службени гласник СРС, бр.5/68) и Уредбе о категоризацији вода (Службени гласник СРС, број 5/68).

Обавезује се оператер да објекте за захватање воде, транспорт, каналисање и испуштање отпадних вода одржава у исправном и функционалном стању у свему према пројектној документацији.

Обавезује се оператер да се у случају измењене природе, квалитета и количине захваћених вода, као и испуштених вода у Церски ободни канал, у најкраћем року обрати органу надлежном за издавање водне дозволе.

Обавезује се оператер да врши контролу исправности уређаја за мерење количина како захваћених вода, тако и испуштених отпадних вода.

Обавезује се оператер да врши контролу исправности постројења за пречишћавање технолошких отпадних вода, као и постројења за пречишћавање санитарних отпадних вода.

Обавезује се оператер да изграђене систем за сакупљање, транспорт, каналисање и испуштање атмосферских отпадних вода одржава у исправном и функционалном стању.

5.2 Емисије у воду

Обавезује се оператер да све технолошке отпадне воде из процеса производње белог лима, отпадне воде из процеса хромирања, бакарисања и никловања, санитарне отпадне воде,

као и атмосферске воде, након третмана упушта у краке ободног канала, те да се целокупан канализациони систем обједињава на рубу фабричког комплекса у збирној шахти, а одатле се одводним колектором улива у Церски ободни канал, који се после неколико стотина метара улива у реку Саву.

5.3 Граничне вредности емисија

Обавезује се оператер да управља процесом рада на начин који ће омогућити да квалитет пречишћених отпадних вода, технолошких, санитарних и атмосферских, задовољава захтеве за водоток друге класе, а на основу Уредбе о класификацији вода („Службени гласник РС“, бр. 5/68), Уредбе о категоризацији вода („Службени гласник РС“, бр. 5/68) и Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", бр. 67/2011).

Ни једна супстанца не сме бити испуштена на начин или у концентрацији која ће нанети трајне штете по флору и фауну реципијента који прима испуштене отпадне воде.

Обавезује се оператер да емисије загађујућих материја у воде не прелазе граничне вредности које су дефинисане у Табелама III-11-14:

Табела III-11: Граничне вредности емисије загађујућих материја у технолошким отпадним водама **на месту излаза из постројења за пречишћавање** истих, а пре мешања са осталим отпадним водама на нивоу погона *

<i>Загађујућа материја</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>ГВЕ**</i>
Олово (Pb)	mg/l	0,5
Арсен (As)	mg/l	0,1
Кадмијум (Cd)	mg/l	0,2
Слободни хлор	mg/l	0,5
Укупни хром	mg/l	0,5
Хром VI (Cr)	mg/l	0,1
Цијаниди, CN ⁻¹	mg/l	0,2
Бакар (Cu)	mg/l	0,5
Никл (Ni)	mg/l	0,5
Сулфиди, H ₂ S	mg/l	1
Калај (Sn)	mg/l	2

Цинк (Zn)	mg/l	2
АОХ (адсорбујући органски халогени)	mg/l	1

**Вредности се односе на 2-часовни узорак

*Граничне вредности емисије одређене на основу Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање (Службени гласник РС, број 67/2011 и 48/2012), Прилог II, Табела 7.2. Граничне вредности емисије пре мешања са осталим отпадним водама на нивоу погона

Табела III-12: Граничне вредности емисије загађујућих материја у **санитарним отпадним водама на месту излаза из постројења за пречишћавање истих (Биоблок)**, а пре мешања са осталим отпадним водама*

<i>Загађујућа материја</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>ГВЕ**</i>
Укупни азот	mg/l	15
Укупни фосфор	mg/l	2
НРК	mgO ₂ /l	125
ВРК ₅	mgO ₂ /l	25
Суспендоване материје	mg/l	35

**Потребно је задовољити граничну вредност (просечну дневну) за концентрацију (mg/l)

* Граничне вредности емисије су одређене на основу Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање (“Службени гласник РС” бр. 67/2011), Прилог 2, Глава III, Табела 3- Граничне вредности емисије за комуналне отпадне воде према капацитету постројења за пречишћавање (капацитет отпадних вода постројења од 10001 – 100000 ЕС) и Табела 2- Граничне вредности емисије за отпадне воде које се испуштају у реципијент.

Табела III-13: Граничне вредности емисије загађујућих материја у **санитарним отпадним водама на месту излаза из постројења за пречишћавање истих (Биоблок)**, а пре мешања са осталим отпадним водама (микробиолошко испитивање)*

<i>Загађујућа материја</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>ГВЕ</i>
Колиформне бактерије	број у 100 ml	10000

Колиформне бактерије фекално порекла	број у 100 ml	2000
Стрептококе фекалног порекла	број у 100 ml	400

*Граничне вредности емисије су одређене на основу Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање (“Службени гласник РС” бр. 67/2011 и 48/2012), Прилог 2, Глава III, Табела 4- Граничне вредности емисије пречишћених комуналних отпадних вода које се упуштају у површинске воде које се користе за купање и рекреацију, водоснабдевање и наводњавање

Табела III-14: Граничне вредности емисије загађујућих материја у пречишћеним отпадним водама на месту њиховог мешања (збирна шахта), а пре упуштања у површинске воде (ободни Церски канал)*

<i>Загађујућа материја</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>ГВЕ</i>
Т (температура)	°C	30**
pH		6,5 – 9**
Растворен кисеоник	mg/l	6
Суви остатак	mg/l	1000
Амонијум јон	mg/l	1
Феноли	mg/l	0,001
Суспендоване материје	mg/l	35**
ВПК ₅	mgO ₂ /l	20**
НРК	mgO ₂ /l	100**
Гвожђе (Fe)	mg/l	3**
Укупни угљоводоници***	mg/l	10**
Цијаниди, CN ⁻¹	mg/l	0,2**
Фенолни индекс	mg/l	2,5**
Токсичност за рибе (Т _f)		6**

** Вредности се односе на 2-часовни узорак

*** Вредност за угљоводонике се односи наслучајни узорак

* Граничне вредности емисије одређене на основу Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање (Службени гласник РС, број 67/2011 и 48/2012), Прилог 2, Табела 5.1 Граничне вредности емисије на месту испуштања у површинске воде, 7.1 Граничне вредности емисије на месту испуштања у површинске воде и 7.2. Граничне вредности емисије пре мешања са осталим отпадним водама на нивоу погона, Уредбе о класификацији вода ("Службени гласник СРС", бр. 5/68) и Правилника о опасним материјама у водама ("Службени гласник СРС", бр. 31/82)

Обавезује се оператер да у случају загађивања површинских вода (на пр. услед хаварије на постројењу) предузме све мере за спречавање, односно за смањивање и санацију загађења вода и да планира средства и рокове за њихово остваривање.

Оператер ће, као и до сада, контролисати квалитет воде у реципијенту, Церском каналу, узводно и низводно од испуштања пречишћених отпадних вода из свог постројења, и управљати процесом рада на начин који ће омогућити да квалитет пречишћених отпадних вода задовољава захтеве за водоток друге класе.

5.4 Контрола и мерење које врши оператер

Обавезује се оператер да врши контролу и мониторинг загађујућих материја у пречишћеним отпадним водама сходно динамици дефинисаној у Табели- III-15:

Табела - III-15 - Праћење емисија у воду

Параметар	Динамика мерења	Мерење
Т (температура)	4 пута годишње	SRPS.H.Z1.106/6, EPA 170.1
рН вредност	4 пута годишње	SRPS.H.Z1.111, ISO 10523
боја	4 пута годишње	SRPS EN ISO 7887:2009
мирис	4 пута годишње	SRPS EN 1622:2008
Растворени кисеоник	4 пута годишње	SRPS EN 25814:2009
Суви остатак	4 пута годишње	EPA 160.3
Амонијум јон	4 пута годишње	SRPS ISO 7150-1,2
Феноли	4 пута годишње	SRPS ISO 6439; ISO 14402
Суспендоване материје	4 пута годишње	SRPS EN 872
ВРК ₅	4 пута годишње	SRPS ISO 5815
НРК	4 пута годишње	SRPS ISO 6060
Гвожђе (Fe)	4 пута годишње	SRPS ISO 6332
Укупни угљоводоници	4 пута годишње	SRPS ISO 8245
Цијаниди, CN ⁻¹	4 пута годишње	SRPS EN ISO 14403 SRPS.H.Z1.138/139
Токсичност за рибе (T _f)	4 пута годишње	SRPS EN ISO 7346-1,2
Укупни азот	4 пута годишње	SRPS EN 12260
Укупни фосфор	4 пута годишње	ISO 6878
Олово (Pb)	4 пута годишње	SRPS ISO 8288 SRPS EN ISO 11885

Арсен (As)	4 пута годишње	SRPS EN ISO 11969
Кадмијум (Cd)	4 пута годишње	SRPS ISO 8288 SRPS.H.Z1.103
Слободни хлор	4 пута годишње	SRPS EN ISO 7393-2
Укупни хром	4 пута годишње	EPA 200.7
Хром VI (шестовалентни)	4 пута годишње	SRPS EN 1233
Бакар (Cu)	4 пута годишње	SRPS ISO 8288 SRPS EN ISO 11885
Никл (Ni)	4 пута годишње	SRPS ISO 8288 SRPS EN ISO 11885
Сулфиди (H ₂ S)	4 пута годишње	SRPS.H.Z1.190
Калај (Sn)	4 пута годишње	EPA 282.1
Цинк (Zn)	4 пута годишње	SRPS ISO 8288 SRPS EN ISO 11885
АОХ (адсорбујући органски халоген)	4 пута годишње	SRPS EN ISO 9562

Обавезује се оператер да четири пута годишње врши микробиолошко испитивање квалитета пречишћених санитарних отпадних вода и да за то користи стандардне методе за ту врсту испитивања.

Мерења квалитета вода вршиће се од стране овлашћене стручне организације за обављање такве врсте мерења.

5.5 Извештавање

Оператер ће извештавати надлежни орган, Министарство задужено за послове заштите животне средине, Одељење задужено за интегрисане дозволе и Сектор за контролу и надзор и Министарство задужено за послове из области водопривреде, Републичку дирекцију за воде, о извршеним мерењима једанпут годишње.

Уколико дође до неконтролисаног испуштања загађујућих материја у воду оператер је дужан да одмах о томе обавести Министарство задужено за послове заштите животне средине, Сектор за контролу и надзор, као и Министарство задужено за послове водопривреде, односно Републичку дирекцију за воде.

Обавезује се оператер да доставља редовне годишње извештаје о контроли и мерењима квалитета отпадних вода у „Железари Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, Агенцији за заштиту животне средине најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

6. Заштита земљишта и подземних вода од загађивања

Обавезује се оператер да ће управљати процесом рада на начин који ће омогућити да се спречи свако загађивање земљишта на локацији „Железаре Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац.

Обавезује се оператер да у случају било каквог неконтролисаног испуштања загађујућих материја у земљиште одмах о томе обавестити Министарство задужено за послове заштите животне средине, Сектор за контролу и надзор и у најкраћем року изврши санацију тог дела земљишта.

Отпад који се привремено складишти на локацији, мора бити сакупљан и одложен на места одређена за то и заштићена од цурења и пропуштања.

Оператер ће спречити свако директно испуштање отпадних вода са локације у подземно водно тело.

Оператер ће системом постављених пијезометара (према приложеном плану мониторинга подземних вода) вршити контролу промене квалитета подземних вода.

Оператер ће пијезометрима постављеним код бунара за захват технолошких вода поред вршења контроле квалитета подземних вода вршити и праћење промена нивоа истих.

Све анализе квалитета подземних вода вршиће се од стране стручне организације овлашћене за те послове.

Обавезује се оператер да доставља годишње извештаје о контроли и мерењима квалитета подземних вода у „Железари Смедерево“ д.о.о., огранак Шабац, Министарству задуженом за послове заштите животне средине, Одељењу за заштиту вода и земљишта, у наредном временском периоду од најмање 5 година који ће служити надлежном органу за утврђивање граничних вредности загађујућих материја у подземним водама, а све према Уредби о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање (Службени гласник РС, број 50/2012).

7. Управљање отпадом

Обавезује се оператер да у току обављања своје редовне активности, нестабилних режима рада, као и након престанка рада, управља отпадом тако да обезбеди смањење свих могућих негативних утицаја на животну средину.

7.1 Производња отпада

Обавезује се оператер да у току редовног рада постројења обезбеди примену начела хијерархије управљања отпадом односно предузме све мере са циљем смањења производње отпада, посебно опасног отпада, смањења коришћења ресурса, и где год је могуће обезбеди поновну употребу и рециклажу, односно, искоришћење насталог отпада.

7.2 Сакупљање и одвожење отпада

Обавезује се оператер да разврстава отпад према месту настанка, пореклу и предвиђеном начину поступања са истим.

Обавезује се оператер да врши сакупљање разврстаног отпада одвојено, у складу са потребом будућег поступања са истим.

Обавезује се оператер да ако није у стању да организује поступање са отпадом у складу са горе наведеним, преда отпад лицу које је овлашћено за сакупљање и транспорт отпада, тј. које поседује одговарајућу дозволу.

7.3 Привремено складиштење отпада

Обавезује се оператер да отпад складишти на местима која су технички опремљена за привремено чување отпада на локацији.

Отпад се не може складиштити на простору, као и на манипулативним површинама које нису намењене за складиштење.

Опасан отпад не може бити привремено складиштен на локацији постројења дуже од 12 месеци.

Приликом складиштења опасан отпад се пакује у одговарајуће посуде и обележава налепницом која садржи следеће податке: индексни број и назив у складу са Каталогом отпада, ознаку према Листи категорија, ознаку према Листи компоненти које га чине опасним, ознаку према Листи карактеристика које га чине опасним, физичко својство отпада, количину, податке о власнику отпада и квалификованом лицу одговорном за поступање са опасним отпадом, као и упозорење да је у питању опасан отпад.

Складиште опасног отпада мора бити физички обезбеђено, закључано и под сталним надзором. Забрањено је мешање различитих категорија опасних отпада или мешање опасног отпада са неопасним отпадом.

Оператер ће управљање посебним токовима отпада у потпуности ускладити са прописаним законским и подзаконским актима у области управљања отпадом.

7.4 Превоз отпада

Обавезује се оператер да за превоз отпада ван локације постројења може ангажовати искључиво превозника који испуњава све захтеве који су регулисани посебним прописима о транспорту и који има одговарајућу дозволу надлежног органа, за транспорт отпада.

Обавезује се оператер да интерни превоз, утовар и истовар отпада у оквиру локације обавља на начин који ће онемогућити расипање отпада, распршивање и друге негативне утицаје на животну средину.

7.5 Прерада отпада, третман и рециклажа

Генерисани отпад који се може користити за поновну употребу производа за исту или другу намену, за рециклажу, односно третман отпада, ради добијања сировине за производњу истог или другог производа, као секундарна сировина, за енергетско искоришћење, оператер је обавезан да преда лицу које је овлашћено за те послове тј. има одговарајућу дозволу надлежног органа.

Оператер ће свим врстама отпада који се генерише на локацији управљати у потпуности у складу са прописаним законским и подзаконским актима у области управљања отпадом.

Обавезује се оператер да са следећим идентификованим врстама отпада поступа у складу са прописаним операцијама наведеним у Табелама III-16 и 17:

Табела III-16 - Опасан отпад

Врста отпада	Индексни број	Поново искоришћења/депоновање
Отпадна пластична контаминирана амбалажа	15 01 02/15 01 10	R12
Истрошени оловни акумулатори	16 06 01	R12
Отпадне никл-кадмијум батерије	16 06 02	R12
Отпадна електронска опрема са опасним компонентама	16 02 13/16 02 15	R12
Отпадна мазива	12 01 12 13 08 99 20 01 26	R9
Отпадни истрошени адсорбент од уља	15 02 02	D5
Мешана рабљена уља	13 08 99/20 01 26	R9
Отпадно коришћено средство за подмазивање Solvoclean N68-RAH	12 01 07	R9
Отпадни калајни електролит	11 01 06	R12
Отпадна филтер погача од третмана отпадних вода	19 08 13	D5
Отпадни калајни муљ	11 01 09	R12
Отпаци и остаци од олова	17 04 03/19 12 03	R12
Отпадне челичне цеви са изолацијом	17 04 09	R12
Отпадне флуо цеви и други отпад који садржи живу	20 01 21	R12

Табела - III-17 - Неопасан отпад

Врста отпада	Индексни број	Поновно искоришћења/депоновање
Отпад и остаци бакра и легура од бакра (бронза, месинг)	12 01 03	R12
Отпад и остаци гвожђа и челика (отпадни челични шпон)	12 01 01	R12
Отпад и остаци од алуминијума	12 01 03	R12
Отпадни електрокаблови	16 02 16/17 04 11	R12
Отпад и остаци од гуме	16 01 103 19 12 04	R12
Отпад од дрвета	15 01 03	R12
Отпадни папир и картон	20 01 01	R12
Мешани комунални отпад	20 03 01	R/D -предаја овлашћеном оператеру или уговор са комуналним предузећем
Отпаци и остаци од стакла	17 02 02	R12
Отпадна неконтаминирана пластика	20 01 39 17 02 03	R12
Отпадни истрошени тонери касета од ласерских штампача	08 03 18/08 03 99	R12
Отпадни текстил	20 01 11	R12

7.6 Одлагање отпада

Није дозвољено одлагање било које врсте отпада на локацији постројења „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац.

7.7 Контрола отпада и мере

Обавеза је оператера да води тачну евиденцију врста и количина насталог, привремено складиштеног и отпада који је предат правном лицу или предузетнику који поседује одговарајуће дозволе за његово преузимање.

Испитивање отпада вршити у складу са чланом 23. Закона о управљању отпадом и чланом 6. Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада.

7.8 Узорковање отпада

Узорковање и испитивање отпада вршити од стране овлашћене стручне организације за узорковање и испитивање отпада у складу са законом. Узорковање и испитивање отпада вршити стандарним методама.

7.9 Документовање и извештавање

Кретање отпада прати посебан Документ о кретању отпада, док кретање опасног отпада прати Документ о кретању опасног отпада.

Обавезује се оператер да води дневну евиденцију о отпаду.

Обавезује се оператер да доставља редовне годишње извештаје Агенцији за заштиту животне средине најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

Обавезује се оператер да доставља Министарству надлежном за послове заштите животне средине, Одељењу за послове управљања отпадом и Сектору за контролу и надзор први примерак документа о кретању опасног отпада који упућује другом оператеру на даљи третман/одлагање и то 3 дана пре започињања кретања опасног отпада.

8. Бука и вибрације

У току редовног рада постројења „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац представља извор буке у животној средини. Бука и вибрације које се јављају потичу од рада обртних делова машина, маказа за сечење лима, расхладних вентилатора, дуваљки, компресора и делимично од транспортних средстава која опслужују локацију постројења.

Током редовног рада постројења „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац нема значајних утицаја на вибрације у животној средини.

8.1 Процес рада и помоћна опрема

Обавезује се оператер да ће управљати процесом рада на начин који ће ниво буке у животној средини свести на најмању могућу меру.

8.2 Врсте емисија

Обавезује се оператер да управља процесом рада на начин који омогућава да ниво буке у животној средини на граници индустријског комплекса не прелази вредности прописане у Табели III- 18:

Табела III- 18- Дозвољени ниво буке:

Дозвољени ниво буке у dB(A) - ДАН и ВЕЧЕ*	Дозвољени ниво буке у dB(A) - НОЋ*
65	55

* Дозвољени нивои буке одређени су на основу Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини (Сл. Гласник РС бр. 75/2010) и Одлуке о мерама за заштиту од буке („Службени лист града Шапца и општина: Богатић, Владимирци и Коцељева“, бр. 28/2010 и 23/2012);

8.3 Контрола и мерење (места, учесталост, методе)

Обавезује се оператер да врши контролу и мониторинг нивоа буке на локацијама осетљивим на ниво буке са динамиком мерења најмање једном у пет годин, као и приликом измена на постројењима која емитују буку.

Мерење буке у животној средини може да врши само овлашћена стручна организација која испуњава прописане услове за мерење буке дефинисане Правилником о условима које мора да испуњава стручна организација за мерење буке, као и о документацији која се подноси уз захтев за добијање овлашћења за мерење буке ("Службени гласник РС", број 72/2010).

Мерење буке у животној средини вршиће се према стандардима SRPS ISO 1996-1 и SPRS ISO 1996-2 дефинисано Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке ("Службени гласник РС", број 72/2010).

8.4 Извештавање

Обавезује се оператер да извештаје о мерењу буке у животној средини учини доступним инспекцији за заштиту животне средине током редовних прегледа.

Садржина и обим извештаја о мерењу буке у животној средини дефинисани су Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке ("Службени гласник РС" број 72/2010).

Обавезује се оператер да доставља редовне годишње извештаје о контроли и мерењу нивоа буке у животној средини Агенцији за заштиту животне средине, најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

9. Спречавање удеса и одговор на удес

Обавезује се оператер да у складу са дефинисаним поступцима у случају ванредних ситуација предузме мере које ће минимизирати негативне ефекте на животну средину.

Обавезује се оператер да у складу са Планом заштите од пожара предузме све превентивне мере да до пожара не дође.

Обавезује се оператер да врши обуку запослених из области противпожарне заштите у складу са Планом заштите од пожара.

Обавезује се оператер да врши проверу исправности унутрашње и спољешње хидрантске мреже и мобилне опреме за гашење пожара у складу са динамиком прописаном у Плану заштите од пожара.

Обавезује се оператер да након прибављања сагласности на израђен План заштите од пожара од стране Министарства унутрашњих послова за предметно постројење у складу са Законом о заштити од пожара (Службени гласник РС, број 111/2009) исту одмах достави Министарству задуженом за послове заштите животне средине, Одељењу за интегрисане дозволе.

Обавезује се оператер да све опасне материје које се користе у процесу производње складишти на прописан начин, као и да рукује са истима у складу са прописаним постојећим процедурама.

Обавезује се оператер да врши посебну обуку запослених који раде са опасним материјама или рукују са истим, у циљу њихове сталне едукације ради спречавања акцидентата те врсте.

Обавезује се оператер да редовно контролише исправност уређаја, инсталација, мерне опреме и исправност заштите на свим уређајима. На тај начин ће спречити евентуалне акциденте.

Обавезује се оператер да у случају акцидента, према прописаној процедури, утврди узрок акцидента, идентификује датум, време и место акцидента. Оператер ће том приликом идентификовати све врсте емисија у животну средину и применити све мере потребне да се поменуте емисије смање, као и проценити ефекат сваке такве предузете мере.

Обавезује се оператер да након акцидента предузме све потребне мере за отклањање последица који је исти изазвао по животну средину према прописаним процедурама.

Обавезује се оператер да предузме све превентивне мере и унесе све додатне активности у постојећим процедурама прописаним у Плану заштите од хемијског удеса и у Плану заштите од пожара, а све у циљу спречавања да не дође до акцидента.

9.1 Извештавање у случају удеса

Обавезује се оператер да у случају акцидента одмах о томе обавести надлежне органе, Министарство задужено за послове заштите животне средине, Министарство унутрашњих послова- Сектор за ванредне ситуације, као и јединицу локалне самоуправе.

Оператер је дужан да у најкраћем року обавести надлежне органе о планираним мерама за отклањање последица акцидента, а након завршене анализе свих аспеката акцидента, да да предлог превентивних мера за спречавање будућих акцидентата.

10. Нестабилни (прелазни) начини рада

Пуштање у рад постројења и подешавање радних параметара вршити по утврђеном редоследу поступака којима ће се осигурати сигурност процеса.

Редовно одржавати, прегледати и тестирати опрему према стандардним процедурама.

Престанак рада постројења вршити по утврђеном редоследу поступака.

По заустављању рада постројења све растворе испустити из када у танкове у подруму, сагласно одговарајућим радним и безбедоносним процедурама.

Одржавати систем аутоматске регулације и контроле који детектује сваки изненадни престанак производње или отказивање опреме.

Придржавати се процедура и корективних мера уграђених у систем управљања процесом производње, у случајевима могућих кварова, цурења и отказивања опреме.

11. Дефинитивни престанак рада постројења или његових делова

У случају престанка рада постројења придржавати се плана приложеног у захтеву за издавање интегрисане дозволе.

Престанак обављања процеса производње, монтажу опреме и објеката и враћање земљишта у стање пре изградње фабрике обавити следећим редоследом:

- Обавестити надлежне органе о престанку рада постројења.
- Неискоришћене сировине, хемикалије и материјале уколико је могуће вратити добављачима или предати другом оператеру на коришћење.
- Извршити монтажу опреме и објеката.
- Инфраструктурне објекте и складишта уклонити. Уклонити све путеве, саобраћајнице и темеље.
- Отпад настао од процесних активности, као и отпад настао након престанка рада постројења услед монтаже и рашчишћавања локације, уклонити на законски прописан начин у складу са врстом и карактером отпада.
- Извршити испитивање земљишта и санацију терена на локацији.
- Довести локацију у прихватљиво стање сходно њеној планираној намени.

Обавезује се оператер да изврши ремедијацију земљишта уколико је при обављању редовне производње дошло до загађења земљишта, односно уколико је у току обављања активности за реализацију плана враћања локације у стање пре изградње фабрике дошло до загађења, тј контаминације земљишта.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Оператер „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, поднео је дана 02.04.2012.године Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине захтев за издавање интегрисане дозволе, број 353-01-00635/2012-02, за рад целокупног постројења и обављање активности производње белог лима на локацији катастарске парцеле бр.: 6915/95 и 6915/90 КО Шабац, општина Шабац.

С обзиром да захтев није био потпун, надлежни орган, Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине, је затражио допуну захтева дописом од 16.07.2012.године. Оператер је 03.10.2012.године министарству упутио захтев за продужење рока за допуну захтева што му је дописом од 31.10.2012.године одобрено.

Након допуне захтева, 16.05.2013.године, оператер је надлежном органу предао захтев за издавање интегрисане дозволе који је урађен у складу са чланом 8. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине (Службени гласник РС, број 135/04) и Правилником о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе (Службени гласник РС, број 30/06). Оператер је уз захтев приложио и потребну документацију дефинисану чланом 9. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине. Такође, оператер је уз захтев предао и потребне дозволе и сагласности издате од стране других органа и организација, изјаву којом потврђује да су информације садржане у захтеву истините, тачне, потпуне и доступне јавности, као и доказ о уплаћеној административној такси.

Након низа састанака одржаних са представницима „Железаре Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, започета је процедура издавања интегрисане дозволе.

У току спровођења досадашњег поступка за издавање интегрисане дозволе надлежни орган, Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине, је на основу члана 11., а у вези са чланом 23. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, у дневном листу „Политика“ 22.августа 2013.године огласило обавештење о пријему захтева за издавање интегрисане дозволе оператера „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац. Захтев за издавање интегрисане дозволе објављен је и на сајту Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине у целисти, како би заинтересована јавност, органи и организације имале увид у текст захтева. Такође, о пријему захтева упућено је писмено обавештење јединици локалне самоуправе, Скупштини општине Шабац и Министарству пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде, Републичкој дирекцији за воде. Јавни увид у захтев за издавање интегрисане дозволе трајао је 15 дана чиме је обезбеђено учешће заинтересованих органа/организација и заинтересоване јавности. Други органи и организације, као и представници заинтересоване јавности могли су доставити своја мишљења Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема обавештења о поднетом захтеву. У законском року није достављено ниједно мишљење на захтев за издавање интегрисане дозволе.

Надлежни орган је након тога приступио изради нацрта интегрисане дозволе. Обилазак локације на којој се налази постројење обављен је од стране надлежног органа 08.11.2013.године.

Након израђеног нацрта дозволе надлежни орган је на основу члана 12., а у складу са чланом 23. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, у дневном листу «Вечерње новости» 21.јануара 2014.године огласио обавештење о урађеном нацрту интегрисане дозволе за оператера „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац из Шапца. Нацрт интегрисане дозволе објављен је и на сајту Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине, како би заинтересована јавност, органи и организације имале увид у текст нацрта. Такође, о урађеном нацрту дозволе упућено је писмено обавештење јединици локалне самоуправе, Скупштини општине Шабац и Министарству пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде, Републичкој дирекцији за воде. Јавни увид у израђен нацрт дозволе трајао је 15 дана чиме је обезбеђено учешће заинтересованих органа/организација и заинтересоване јавности. Други органи и организације, као и представници заинтересоване јавности могли су и доставити своја мишљења Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема обавештења о урађеном нацрту дозволе. У законском року, Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине, није достављено ни једно мишљење на нацрт интегрисане дозволе.

Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине образовало је 29.01.2014.године, на основу члана 13. и 14. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине Техничку комисију за оцену услова утврђених у нацрту интегрисане дозволе за оператера „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац из Шапца. Решењем о образовању Техничке комисије дефинисани су председник и чланови исте, као и задатак Техничке комисије у процедури издавања интегрисане дозволе за оператера „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац. Након разматрања захтева оператера и приложене документације уз захтев за интегрисану дозволу,

нацрта интегрисане дозволе, Техничка комисија је одржала састанак 28.фебруара 2014.године. Након састанка, Техничка комисија је сачинила извештај са оценом услова утврђених у нацрту интегрисане дозволе и исти доставила надлежном органу без одлагања. Техничка комисија је закључила, у свом извештају, да се након уношења измена у дозволу у делу усаглашених примедби на састанку комисије, оператеру „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, може издати интегрисана дозвола. Овакав став, Техничка комисија је проследила надлежном органу.

На основу захтева оператера за издавање интегрисане дозволе, приложене документације уз захтев, обиласка локације, извештаја и оцене Техничке комисије, узимајући у обзир да мишљења других органа и организација и заинтересоване јавности у току поступка није било, Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине је донело одлуку о издавању интегрисане дозволе, регистарски број 3, оператеру „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, као што је дато у доспозитиву овога решења.

Трошкове Републичке административне таксе поступка издавања интегрисане дозволе у износу од 99.230 динара сноси оператер, „Железара Смедерево“ д.о.о. огранак Шабац, који је потврду о уплати исте приложио уз захтев за интегрисану дозволу.

Поука о правном леку: Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор пред Управним судом у Београду у року од 30 дана од дана достављања решења.

Прилози:

- Листа докумената
- Нетехнички приказ података на којима се захтев заснива
- Листа правних прописа

Доставити:

- Оператеру
- У регистар издатих дозвола
- Републичкој инспекцији за заштиту животне средине
- Архиви

МИНИСТАР

проф. др Зорана Михајловић

